

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, Κεφ. 75. 1-5

Τῇ δὲ ἐπιγυνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Δειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ζύμβασίν τε ἔπρασε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρησάσθαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οὐκ εἶναι σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζουσιν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσσόν τι ἐν κινήσει ὦσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ζυμπέμψουσιν. καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὀπισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιᾶς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστία, τὰ τε ὄπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραϊον ἰκέται καὶ γίνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησιν τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἡραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδοθεί στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν».

Μονάδες 30

B.1. Ποιοι ἦταν οἱ ὅροι τῆς συμφωνίας ποὺ διαπραγματευόταν ὁ Νικόστρατος;

Μονάδες 10

B.2. Να χαρακτηριστεῖ ἡ προσωπικότητα τοῦ Νικόστρατου με βάση τὶς ἐνέργειές του στο ἀπόσπασμα ποὺ σας δίνεται.

Μονάδες 10

B.3. ΠΑΡΑΘΕΜΑ

Ὁ Θουκυδίδης στο Γ.22 γράφει: «...Κι' ὅταν ἀκούει κανεὶς τὴν ἱστορία, ἴσως δε φαίνεται τόσο ευχάριστο ὅ,τι δε μοιάζει με παραμύθι: ὅσοι ὁμῶς θέλησαν νὰ ἐξετάσουν τὴν καθαρὴ ἀλήθεια τῶν ὧσων ἐγίναν, καὶ ἐκείνων ποὺ μέλλουν κάποτε νὰ ξαναγίνουν, ὅπως εἶναι ἡ φύση τῶν ἀνθρώπων ἢ τὰ ἴδια τὰ παρόμοια, θὰ μου φτάσει ἀν' αὐτοὶ τὰ κρίνον ὠφέλιμα. Γιατί τὸ ἔργο μου ἔχει συγγραφῆ περισσότερο γιὰ νὰ τύχουν οἱ ἀνθρώποι αἰώνιο χτήμα τους παρὰ σαν ἀγώνισμα γιὰ νὰ τ' ἀκούει κανεὶς μίᾳ μόνο φορᾶ» (Μετάφραση Ἑλλης Λαμπροῖδη).

Με βάση τὸ παραπάνω παράθεμα καὶ τὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κείμενο ποὺ σας δόθηκε, νὰ διακρίνετε τὶς πραγματικὲς αἰτίες ἀπὸ τὶς ἀφορμὲς ποὺ καθόδηγησαν τὴ συμπεριφορὰ τῶν δημοκρατικῶν στὴν Κέρκυρα καὶ νὰ ἐπισημάνετε τὸν σκοπὸ τὸν ὁποῖο ἐξυπηρετεῖ ἡ διάκριση αὐτὴ σύμφωνα με τὸ Θουκυδίδη

Μονάδες 10

B.4. Με ποιο τρόπο παραθέτει ὁ Θουκυδίδης τοὺς λόγους τῶν ομιλητῶν στὶς δημηγορίες του καὶ γιατί;

Μονάδες 10

B.5. α) **καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε, διέφθειραν, ὀρώντες:** Νὰ γράψετε ἀπὸ μίᾳ ὁμόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την **αντώνυμή** της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. αίτιος	α) ανίστημι
2. έχθρός	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πληρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

B.6. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

α) όπλίταις:

κινήσει:

ύγιες:

τινάς:

έλάσσους:

τη γενική του ενικού αριθμού

την κλητική του ενικού αριθμού

τη δοτική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος

την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος

τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

- β) **ἔμειναν:** τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
ἀποπλεύσεσθαι: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
καταλιπεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται
ἀποπεμφθῶσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ίδιου χρόνου
διέφθειραν: το απαρέμφατο του παρακειμένου της μέσης φωνής

Μονάδες 5

- B.7. α)** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις που σας δίνονται:

Μεσσηνίων:

ἀποπλεύσεσθαι:

δείσαντες:

ταύτη:

ἔς τὴν νῆσον:

Μονάδες 5

- β) «εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν»: Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω υποθετικό λόγο του κειμένου (**μονάδες 2**) και να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (**μονάδες 3**).

Μονάδες 5